

Johan Croneman minns tv-legendaren som var Rappports första nyhetsankare. Sidan 10

MÅNDAG 21 JULI 2014 • SVERIGES STÖRSTA MORGONTIDNING • GRUNDAD 1864

Stor konst som tar plats

Linn Fernström gör färgglad realistisk konst med absurda detaljer i skala 1:1. I augusti debuterar den svenska New York-baserade konstnären som skulptör. Sidorna 4-5

Nyheter

Intervju

Linn Fernström undersöker vad det är att leva

Linn Fernströms stora målningar, som korsar mardröm och idyll, visas på de mest prestigefyllda gallerierna och säljs för rekordpriser. Nu kliver hennes motiv ut i rummet. I augusti debuterar hon som skulptör.

Matilda Gustavsson
Reporter

Linn Fernströms målningar är ofta stora som livet – de är hestavliga i skala 1:1 – och föreställer barn, vuxna, djur och växter i morbidt mjöln med värmande, uppspridda tigrar, blomsgullar som rör sig genom ett vinterlandskap eller skrubbisar som aldrig läker. Ofta målar hon av sig själv i höfdu, men hon kan lika gärna hugga av sitt eget huvud.

– Min konst är ett ufoforskande och jag kan tänka på den som flo den Syx: vad jag tycker är spännande är de världar som existerar parallellt. Livet i döden, att drömmen och våra valna liv finns samtidigt, säger Linn Fernström.

Även om hon brukar beskriva sin konst som en lek har hon full koll på sitt uttryck. Man känner igen det omedelbart: hennes realistiska, färgglada motiv, med absurda, otäckta detaljer, inger känslan av att på samma gång vara i en Vaktornet-idyll och helvetet. De slog igenom som ett fyrvakeri vid millennieskiftet, och med en frad utställning på Lars Bohman Gallery, och hon har sedan dess envist utforskat dem i olika material. Hon har tecknat, målat och, för ett par år sedan, övergivit färgerna för svartvita etsningar som ställdes ut på Grafnäs hus.

När vi gör intervjua via telefon är det morgon i hennes nya hemstad New York. Hon bor vid en park i stadsdelen Park Slope i Brooklyn och där har hon under den senaste

en annan. Vissa förstår inte alls vad jag pratar om, andra fattar precis, säger Linn Fernström.

Hon växte upp utanför Nora i Västmanland. Pappa var högsta- deliarare, mamma labbassistent, och Linn Fernström själv visste vad hon skulle göra innan hon ens kände till ordet "konstnär".

– När jag var liten vaknade jag på morgonen och sedan började jag och min syster leka. Vad jag gjorde då påminner på vissa sätt om vad jag gör nu. Jag har alltid upplevt att något måste ut och möta världen, Bohman Gallery. I prototyperna, som ska gäutas i bron i Sverige, syns varsel och hölljande till som går ut och in ur deras kroppar.

– Det slår mig hela tiden: nu ska jag göra något helt annat. Men så är jag ändå tillräckligt i den här världen. Jag tänker ofta på ett verk av Dan Wolgers, det föreställer en hand som drunknar i sitt eget tumvetryck som är som en sjö eller ett hav. Så kan jag känna det. Jag håller på om att alla människor ska hitta det som är unikt i sig själva, det är spännande att vi är olika och det är fint att vi drunknar i våra tumvetryck. Men man vill inte alltid vara i sig själv, säger Linn Fernström.

Som sextonåring gick hon ett år på konstskola och arbetade mycket med leka och keramik.

– Ja, jag kan känna igen mig själv i vad jag gjorde då, i bildberättelserna, och själva anran runt dem är samma. Jag gjorde mycket stora lerkrukor och, som med mina skulpturer nu, en platta som jag placerade ut olika saker på för att se vad som hände. Jag skapar små filmiska historier, säger hon om sina verk som man ska kliva in i ensamt.

Likt en av de svenska konstlegender utan om allt. Träden är större, riggerna är klarare, atmosfären är som jag vill inte läsa en historia. Min konst är på många sätt konkret och fysisk. Ska jag placera en gröda här? Kan det är det ett barn som hålls upp av armar utan kropp och ar i en dugalsdrätt? Men om jag berättar om det blir folk besvillna. Man vill ha något mer, som att det handla om saker utan bild, om verkligheten eller om mig.

Linn Fernström.

- Linn Fernström är en svensk bildkonstnär som föddes 1974 utanför Nora. Numera är hon bosatt i New York. Hon utbildade sig på Konst högskolan i Stockholm och slog igenom med en utställning på galleriet Bohman 2001. Kända verk är "De tre kvinnorna" och "Ballongerna".

• Hon är en av Sveriges absolut mest eftertraktade yngre konstnärer och målningarna har gjort succé på auktionshuset. Den hittills dyraste målningen är "Ballongerna" från 2008, som klubbades på Sotheby's 2010 för 1500 000 kronor (utrop 600 000-800 000).

"Jag kämpar alltid med att spetsa till vad jag gör", säger Linn Fernström, som gör debut som skulptör med en utställning i Stockholm i augusti.

Foto: Per-Erik Adamsson

Men vad som är inne i målningen räcker, säger hon.

I dag är Linn Fernström en av landets bäst betalda konstnärer. Hennes stora målningar säljs för flera hundra tusen och pristekorer. Det sattes 2010 på Bukowskis med 1,5 miljoner kronor för "Ballongerna".

Hur var det för dig att få ett så stort genombrott?

– Jag upplevde det inte så utan det har varit många steg och det har alltid varit pressande. Att komma in på Kungliga Konsthögskolan var lika viktigt när det hände. Och man fortsätter. Konstvärlden är hård och man lever inte direkt på

akter. Jag kämpar alltid med att spetsa till vad jag gör, säger Linn Fernström.

Hon beundrar Marlene Dumas, den sydfranska konstnären som målar suggestiva nära porträtt av människor som utstrålar att vara på samma gång fria och ägda.

– Hennes konst handlade om skörheten som finns i allt. Jag älskar också vad Marina Abramović gör. Skulle du kunna sätta upp din bildvärd på en scen, som performancekonst?

– Kanske vore det nästa steg. Vad jag gillar med att göra är att jag ser autotom; den är min plats och min tid som jag spenderar hur jag vill. Men

jag är väldigt intresserad av scenen och går ofta på modern dans, för där finns det inte heller någon linjär berättelse. De som gjort verket har kanske en sådan men det jag ser är bara hur kropparna rör sig i förhållande sig till varandra. Det är okej med det abstrakta.

matilda.gustavsson@dn.se

I korthet

Skådespelaren James Garner är död

Den amerikanske skådespelaren James Garner har avlidit i Los Angeles. Han medverkade i en mängd filmer från 1950-talet och främst, och slog definitivt igenom i och med "Den stora flykten" 1963. För den svenska publiken är han kanske mest känd från 1970-talets tv-deckare "Rockford", där han på ett oerfärligt sätt porträtterade den eleganta, humoristiska och iresiska privatdetektiven Jim Rockford. James Garner blev 86 år.

James Garner i rollen som privatdetektiven Jim Rockford. Foto: Wern

Ingen skådespelare har gjort samma intryck på mig som Philip gjorde vid vårt möte: inte Richard Burton, inte Burt Lancaster eller ens Alec Guinness.

John Le Carré tyllar i New York Times Philip Seymour Hoffman, som har huvudrollen i kommande "A most wanted man", baserad på Le Carrés spionroman. Hoffman avled i februari.

En sen ur "A most wanted man".

Trä frågor.

"Jag kan inte säga att vi måste störta regeringen"

I dag är det poeten Athena Farrokhzad som rasar, migrationspolitik och klasskamp i sin program.

De ska prata om stora och svåra ämnen. Var du någon gång lockad ett gå den enkla vägen och berättat några myggs sommarminnen?

– Nej, är inget talat inte. Vill jag säga prat om bara mitt eget liv i 90 minuter skulle det också bli en väldigt politisk historia. Att berätta om mig själv är att prata om den antirasistiska och socialistiska rörelsen som utgör mit liv och vår kamp.

– Jag fick gå igenom manus med SR:s jurister i Hövud. Vad var de oroliga för?

– Public service förhåller sig till att det är värde och

har en opartiskhet, som för mig är djupt problematiskt med tanke på världens maktförhållanden. De tolkar sitt ansvar på detta sätt, och jag representerar en politisk rörelse som jag har ett ansvar gentemot. Vi har haft diskussioner, men allt jag vill ska sägas kommer att sägas. Redaktionen har hjälpt mig att tänka och utforma texten på ett så noggrant sätt som möjligt.

Varför?

– Det är ett sätt att visa att det jag pratar om handlar om oss, om samhälliet, inte bara mitt eget liv. Däremot förklarar det. Poetiken och aktivismen är det största för mig, och när jag potentiellt har en miljon lyssnare vill jag visa dem att dikten är angelägen. Och jag kan inte säga i radio att vi måste störta regeringen, det skulle inte gå igenom. Däremot kan jag citera den amerikanske poeten Rod Smith som säger det. Poetiken är användbar på det sättet.

Hanna Fah